

stod „Løg tillands eller tilvands“, hvilket er det samme Udtryk, som er brugt i den norske Straffelov, tror jeg, det vilde være forstaaeligt.

Thomsen: Jeg kan ikke i alle Enkeltheder og heller ikke i Konklusionen, men isørigt i Hovedbetragtningen, i den Betragtning, som laa til Grund for Foredraget, slutte mig til, hvad der kom frem frem fra det ærede Medlem for Randers Amts 2den Valgkreds (N. B. Jensen). Jeg skal ikke optage en Diskussion om de Enkeltheder, med Hensyn til hvilke jeg ikke kan slutte mig til ham, fordi jeg tror, at det vil være naturligt at vente dermed, til der maatte foreligge Ændringsforslag om de Punkter, som saaledes ere blevne frembragne. Naar jeg, uagtet jeg i en hel Del er enig med ham, dog udtrykkelig har bejænt Ordet, er det af den Grund, at jeg er mig fuldstændig bevidst, at jeg i denne Sag staar paa et Standpunkt, som kun repræsenteres af en Minoritet her i Salen, og fordi jeg tror, at det er gavnligt og ønskeligt for Diskussionen, at ogsaa et Minoritetsvotum, en Minoritetsopfattelse kommer tydelig og bestemt frem. Jeg skal i min Betragtning holde mig til det rent Almindelige.

Den Dom, som efter min Opfattelse maa sælbes over et Lovudkast til en Straffelov for Krigsmagten, afhænger væsentlig deraf, om det kan siges, at der ved dets Vedtagelse naas en Sikkerhed for, at der ved dets senere Gjennemførelse i Livet virkelig i Forbindelse med de sædvanlige Forhold, hvorunder Krigsmagten lever, kan sikres den nødvendige Disciplin i Hæren, og dernæst, at denne Disciplins Hævdelse sker, uden at der paalægges de Enkelte, der henhøre enten for bestandig eller paa Tid til Krigsmagten, haardere Vilkaar end netop nødvendigt for at hevide denne Disciplin. Det er Hovedpunktet, og jeg vil tilføje, at af de to Hensyn bliver Hensynet til Disciplinen dog ubetinget det Vigtigste. Jeg er nu fuldt overbevist om, at der ikke er Noget her i Salen, undtagen han fuldstændig anerkender Nødvendigheden af dette Hensyn til Disciplinens Hævdelse. Jeg tror, at vi Allesammen ville erkende, at en udisciplineret Hær er et ubrugbart Vaaben lige over for Fjenden, og at det er en stor Ulykke indenfor vort eget Omraade. Jeg er overbevist om, at der er Ingen i Thinget undtagen han jo tilfulde anerkender det nødvendige Hensyn, der maa tages til Disciplinens Hævdelse, og jeg beder Dem være ligesaa overbevist om, at der er ikke nogen Befalingsmand i Hæren, uden at han jo ligesaa fuldt som De føler det Hensyn, der bør tages til Individierne. At træffe det Ideal, hvor der sker begge Hensyn retfærdig Tyldest, er naturligvis overordentlig vanskeligt, og derfor ser man, at de fleste Straffelove eller Straffelovudkast, der til de forskjellige Tider komme frem, mere eller mindre bevæge sig i Retning af det ene eller det

andet Extrem. Ser man hen til Forhandlinger i Folkerepresentationer, vil man altid se, at der vil være en overveiende Stemning for at gaa iden mildeste eller humaneste Retning. Det er nu tvivlsomt, om det, der kaldes den mildeste Retning, virkelig altid er den sandt humane. Jeg for mit Vedkommende er i det Mindste fuldstændig enig i, hvad der i den Henseende blev yttret af det ærede Medlem for Randers Amts 2den Valgkreds, at de strenge Straffebestemmelser have den store Fordel, at de kunne gennemføres med Milhed, hvorimod de altså milde Straffebestemmelser nøde for Disciplinens Hævdelses Styk til Tilstande, der ere haarde mod den Enkelte og gaa ud over en større Kreds end netop nødvendigt. Hvad det for mig vil komme an paa nu at faae frem, er derfor det Spørgsmaal, om det Straffelovudkast, som er forelagt af den høitærede Krigsminister, nu maa siges at være et Ideal af et Straffelovudkast, eller om det maa siges at være for strengt eller for mildt.

Se vi hen til den haardeste Straf, Dødsstraffen, som er foreslaaet i dette Lovudkast, da er det ganske vist Tilfældet, at den paa ikke faa Steder er foreslaaet bragt i Anvendelse; men ville vi tillige se nøiere efter, vil det vise sig, at den paa mange Steder dog kun betingelsesvis, kun fakultativt er foreslaaet bragt i Anvendelse. Der er saaledes mange Forhold, hvor der i Lovudkastet er sagt, at den kan anvendes; og mange af disse Forhold ere saadanne, for hvilke der vistnok i de fleste Straffelove, i det Mindste i den, der have bestaaet deres Prøve i nogen Tid, er en ubetinget Bestemmelse om Dødsstraffens Anvendelse. Jeg skal gjøre opmærksom paa enkelte saadanne Paragrafer, hvor Dødsstraffen i dette Lovforslag ikke ubetinget er foreslaaet, men kun efter Omstændighederne kan anvendes, og det uagtet man maa indrømme, at der i disse er Tale om nogle af de groveste og alvorligste militære Forseelser. Jeg siger til Eksempel til Lovudkastets § 74. Der staar, at den, som ved vitterlig at give falsk Melding, ved svigagtigt at fortræ Efterretninger om Fjenden, ved troløst at udføre et frivilligt paataget Svær, ved forsætlig i Fjendens Nærhed at forsømme eller ei forsvarligt udføre overdragne Svær osv., udsætter nogen Del af Krigsmagten for sjenynlig Fare, forspilber noget Krigsforetagende eller foranlediger betydelig Skade, dog ikke ubetinget er hjemfalden til Dødsstraf. Det gjælder mange andre Steder, at lignende Forseelser heller ikke ubetinget i dette Udcast have Dødsstraf til Følge, medens Saadant er Tilfældet andetsteds. I § 99 er der saaledes Tale om et af flere Krigsmænd begaaet Oprør i Fjendens Nærhed, i Havnød eller i Omstændigheder, som udbræve Krigsuhedens strengeste Saandhævelse; — selv for dette Forhold, som dog omtrunt er en af de groveste militære Forbrydelser, som kan begaaes, er Dødsstraffen ikke ubetinget foreslaaet. Det Samme er